

Inwestycje wodociągowo-kanalizacyjne w latach 2018-2020

Dostarczenie wysokiej jakości wody oraz odebranie i oczyszczenie ścieków z posesji Aglomeracji Leszczyńskiej (Miasto Leszno, Gmina Świąciechowa i Gmina Lipno) wymaga stałego inwestowania w rozbudowę i modernizację całego systemu wodociągowego i kanalizacyjnego. Najważniejsze obecnie zadania wyznacza „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Lesznie na lata 2018-2020”. Zakłada on, że zaplanowane na najbliższe 3 lata inwestycje, realizowane na terenie aglomeracji, pochłoną ponad 43 mln złotych. W latach 2015-2017 wydano ponad 30 mln złotych.

Fot. J. Kuik

▲ Na rok 2018 planowana jest m.in. modernizacja ul. Lipowej. Razem z drogowcami pojawiają się też ekipy, które przed ułożeniem nowej nawierzchni wymienią stare odcinki sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. MPWiK mające swoją siedzibę przy ul. Lipowej zamierza wykorzystać tę sytuację, aby podłączyć się do miejskiego ciepłaka, który ułożony zostanie podczas przebudowy. Uzgodniono już inwestycję z Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej.

Ambitny plan

W samym Lesznie w latach 2018-2020 na budowę nowych sieci kanalizacyjnych i wodociągowych oraz przebudowę starych odcinków sieci, rozbudowę obiektów i zakupy nowych urządzeń Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie zamierza przeznaczyć ponad 35 mln zł. Natomiast nakłady inwestycyjne na terenie gminy Lipno na infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną wyniosą ponad 3,8 mln zł, a na terenie gminy Świąciechowa - ponad 4,1 mln zł. W podanych kwotach uwzględniono nie tylko budowę nowych i modernizację starych odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, ale również proporcjonalny udział gmin w modernizacji i rozbudowie oczyszczalni ścieków w Henrykowie. Na ten cel Spółka zamierza wydać 13,8 mln zł.

Powstał we współpracy

Inwestycje realizowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie często wymuszane są planowanymi przez Miasto i Gminy modernizacjami ulic. To bardzo ważne, aby poprzez wymianę starej sieci wodociągowej, czy kanalizacyjnej wyeliminować jej awaryjność, a tym samym uchronić przez ewentualnym rozkopaniem nowych nawierzchni jezdni, czy chodników.

- Przykładowo w minionym 2017 roku zmodernizowaliśmy nasze sieci krótko przed przebudową ul. Strzeleckiej i ul. 55 Pułku Piechoty w Lesznie

czy ul. Dworcowej i ul. Świąciechowskiej w Wilkowicach - wymienia Rafał Zalesiński, prezes MPWiK w Lesznie. - Przy konstruowaniu wieloletniego planu stosujemy między innymi zasadę współbieżności realizacji poszczególnych zadań, dlatego w zakresie przebudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych prowadzimy ścisłą współpracę i uzgodnienia z Miejskim Zarządem Dróg i Inwestycji oraz Biurem Projektów Współfinansowanych w Lesznie, a także gminami Lipno i Świąciechowa oraz Zarządem Dróg Powiatowych w Lesznie. Ponadto co roku spotykamy się z przedstawicielami miasta i gmin w okresie przygotowywania budżetu, aby omówić nowe istotne inwestycje, o których nie wiemy przed wypracowaniem planu trzyletniego, a które wejdą do realizacji w mieście czy gminach np. poprzez uzyskanie dofinansowania.

Tak choćby pojawiła się konieczność ujęcia w najbliższych zamierzeniach modernizacji sieci w ul. Lipowej w Lesznie, gdyż samorząd Leszna uzyskał dofinansowanie na jej modernizację. MPWiK zamierza przy tej okazji zmodernizować bardzo awaryjną sieć kanalizacji ogólnospławnej na ul. Dożynkowej na odcinku od ul. Lipowej do linii kolejowej Poznań - Wrocław.

Nowe i zmodernizowane

Rozbudowa miasta pociąga za sobą konieczność doprowadzenia sieci wodociągowej i kanalizacyjnej do nowych budynków. W 2018 roku MPWiK planuje rozbudowanie sieci w ul. Kąkolewskiej, Lechickiej,

Św. M. Kolbe, Podmiejskiej, Rycerskiej, Sadowej, Ostroroga, Grotgera, Miodowej, Granicznej, Krzyckiego i Słonecznej, w roku 2019 na ul. Łowieckiej, Edmunda Bojanowskiego, Brandta Hasióra, Osieckiej, Leszczyńskiej, Grotgera oraz w roku 2020 na ul. Kiepy, Szpitalnej i Myśliwskiej. Spory zakres prac na najbliższe 3 lata dotyczy również przebudowy kanalizacji ogólnospławnej na odcinkach ul. Dembińskiej, Jagiellońskiej, Sokoła, Okrzei, Szymanowskiego, Raclawickiej, Narutowicza i Spółdzielczej.

Ważne też obiekty

- Na najbliższy rok planujemy również inwestycje w jeszcze większe zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego - to między innymi budowa nowej linii zasilania Stacji Uzdatniania Wody Karczma Borowa - wyjaśnia prezes Zalesiński. - W decyzji pomógł nam ubiegłoroczny orkan „Ksawery”, który zerwał na długim odcinku linię energetyczną w lesie. Stacja utraciła zasilanie na dwa dni. Na ten czas w większej ilości wodę do sieci dostarczać zaczęły nasze dwie pozostałe stacje - SUW Strzyżewice i SUW Zaborowo.

Ponadto planowana jest między innymi modernizacja układu zasilania studni głębinowych na ujęciu Strzyżewice-Przybyszewo, czy wymiana pompowni sieciowej na SUW Karczma Borowa.

Z ważnych inwestycji wymienić należy przebudowę kolejnych odcinków rurociągu doprowadzające-

go wodę do SUW Strzyżewice oraz wdrożenie monitoringu sieci wodociągowej (I etap). MPWiK czeka także wiele kosztownych zakupów, między innymi wymagających wymiany pomp, kaskad napowietrzających oraz specjalistycznego samochodu do ciśnieniowego czyszczenia sieci kanalizacyjnej.

Najtrudniejsze wyzwanie

Henrykowska oczyszczalnia ma już 20 lat. To wiek, kiedy wyeksploatowane elementy przyczyniają się do coraz częstszych awarii. Koszt modernizacji i rozbudowy oczyszczalni może przekroczyć nawet 60 mln zł. Na zlecenie MPWiK wykonano już wieloletnią koncepcję modernizacji i rozbudowy oraz program funkcjonalno-użytkowy. Spółka zamierza na ten cel uzyskać dotację (do 63,75%) z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Tymczasem jednak zaplanowano prace wymagające najszybszej realizacji w oparciu o środki własne oraz pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

- Uznaliśmy, że koniecznym jest już w latach 2018-2020 rozpoczęcie I etapu modernizacji części mechaniczno-biologicznej oczyszczalni - podkreśla prezes Zalesiński. - W ciągu minionych 20 lat nastąpiło już znaczne zużycie krat, pomp, elementów mechanicznych, aparatury pomiarowej, systemu napowietrzania, a skuteczność bieżących remontów jest coraz mniejsza. Na najbliższe trzy lata zaplanowaliśmy modernizację przepompowni głównej, układu krat mechanicznych, piaskownika, reaktora oraz optymalizację i ujednolicenie systemów sterowania. Ponadto chcemy stworzyć stanowisko do płukania piasku, naprawić część powierzchni betonowych obiektów technologicznych, wybudować wagę samochodową oraz nowe efektywne, w pełni zadane miejsce czasowe magazynowania osadów. Te nakłady (prawie 13,8 mln złotych) zostaną uznane za wkład własny, kiedy uda nam się uzyskać dotację.

Bezpieczne zadłużenie

Zrealizowanie bardzo ambitnego planu na lata 2018-2020 nie będzie oczywiście możliwe w oparciu wyłącznie o środki własne MPWiK. Podobnie, jak w poprzednich latach, spółka zamierza skorzystać z preferencyjnych pożyczek z NFOŚiGW w Warszawie oraz z WFOŚiGW w Poznaniu. Ich atrakcyjne oprocentowanie wynosi obecnie odpowiednio 2% (NFOŚiGW) i 2,8% (WFOŚiGW), a ponadto istnieje możliwość umorzenia nawet do 25% ich wartości. Warunkiem koniecznym skorzystania z umorzenia jest osiągnięcie zakładanego w umowie efektu ekologicznego oraz przeznaczenie umorzonych kwoty na inwestycje ekologiczne, co w przypadku MPWiK nie stanowi najmniejszego problemu. Ponadto spółka ma otrzymać dotację w wysokości 127,5 tys. zł z programu Komisji Europejskiej Interreg Regionu Morza Bałtyckiego, przeznaczoną na instalację pilotażową do fermentacji osadów.

W latach 2018-2020 struktura finansowania przedstawia się następująco: 30% to środki własne, a 70% środki zewnętrzne (pożyczki, dotacje). Ponadto spółka w powyższym okresie przeznaczy ok. 8,8 mln złotych na spłatę zobowiązań zaciągniętych przed rokiem 2018 (pożyczki z NFOŚiGW, WFOŚiGW, kredyt na budowę Laboratorium oraz pożyczka w ramach inicjatywy JESSICA na modernizację SUW Zaborowo).

Przed sporządzeniem wieloletniego planu inwestycyjnego, spółka przeanalizowała wpływ koniecznych do zaciągnięcia zobowiązań na wskaźniki finansowe. Przy przyjętych założeniach, wskaźnik zadłużenia ogólnego, który jest obrazem struktury finansowania aktywów przedsiębiorstwa (przedstawia stosunek wartości zobowiązań do wartości aktywów), w roku 2020 wyniesie ok. 0,32. To dość bezpiecznie i niski poziom, gdyż wartość referencyjna w tym przypadku wynosi od 0,57 do 0,67. Jeszcze korzystniejsza sytuacja nastąpi, kiedy MPWiK otrzyma dotację na modernizację oczyszczalni ścieków w Henrykowie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wówczas wskaźnik zadłużenia wyniesie 0,27. Bezpiecznie wygląda także wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych, który w 2020 roku wyniesie 0,6, a w przypadku otrzymania dotacji z POIiŚ 0,5 przy wartości referencyjnej wytyczającej granicę na poziomie 1,0 - wtedy dopiero przedsiębiorstwo uważa się za silnie zadłużone.

Istotna inwestycja poza wieloletnim planem

Państwowy Inspektorat Sanitarny zakwestionował stan budynku socjalnego (budynek z 1953 r.), z którego na co dzień korzystają pracownicy Działu Eksploatacji, wykonujący między innymi nietrawną pracę przy usuwaniu awarii sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz brygady wodmierzone. Budowa nowego budynku socjalnego z kompleksem higieniczno-sanitarnym, który będzie zgodny z wymogami technicznymi, sanitarnymi oraz przepisami bhp dla pracowników narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego, stała się koniecznością. Ma być gotowy do końca 2019 roku.

Woda wspólnym dobrem

Prócz dużych inwestycji MPWiK podejmuje także codzienne działania racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków. Sukcesywnie prowadzona jest wymiana wodomierzy na nowocześniejsze i dokładniejsze. Efektem współpracy z Urzędem Miasta Leszna oraz Urzędami Gmin w Świąciechowie i Lipnie w zakresie kontroli stanu gospodarki wodno-ściekowej mają być między innymi kolejne podłączenia budynków do miejskich sieci. Ważnym zamierzeniem na najbliższy czas jest I etap wdrożenia monitoringu sieci wodociągowej.

MPWiK kontynuować będzie kampanie informacyjne dla mieszkańców aglomeracji „Śmieć zatyka sieć” oraz „Pijemy leszczyńską karnówkę”. Nowa kampania informacyjna „Nie wpuszczaj brudów w kanał” skierowana zostanie do właścicieli zakładów przemysłowych.

Opracowanie: Jacek Kuik kuik@gazetaabc.pl

PODZIAŁ ŚRODKÓW INWESTYCYJNYCH NA LATA 2018-2020 (w zł) NA TERENIE MIASTA LESZNA

rok / lata	budowa sieci			przebudowa sieci oraz budowa lub przebudowa obiektów [zł]	modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Henrykowie	zakupy [zł]	razem [zł]
	długość wodociągu [m]	długość kanalizacji [m]	Nakłady				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2018	975	1147	978 805	6 342 005	2 279 987	1 634 500	11 235 297
2019	1052	809	674 650	5 889 016	4 747 654	270 000	11 581 320
2020	898	712	739 700	6 287 463	4 965 424	250 000	12 242 587
2018-2020	2 925	2 668	2 393 155	18 518 484	11 993 065	2 154 500	35 059 204

PODZIAŁ ŚRODKÓW INWESTYCYJNYCH NA LATA 2018-2020 (w zł) NA TERENIE GMINY LIPNO

rok / lata	budowa sieci			przebudowa sieci oraz budowa lub przebudowa obiektów [zł]	modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Henrykowie	zakupy [zł]	razem [zł]
	długość wodociągu [m]	długość kanalizacji [m]	Nakłady				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2018	925	1 146	850 316	250 000	128 251	-	1 228 567
2019	1 044	1 258	936 900	325 000	267 059	-	1 528 959
2020	590	738	525 350	250 000	279 309	45 000	1 099 659
2018-2020	2 559	3 142	2 312 566	825 000	674 619	45 000	3 857 185

PODZIAŁ ŚRODKÓW INWESTYCYJNYCH NA LATA 2018-2020 (w zł) NA TERENIE GMINY ŚWĄCIECHOWA

rok / lata	budowa sieci			przebudowa sieci oraz budowa lub przebudowa obiektów [zł]	modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Henrykowie	zakupy [zł]	razem [zł]
	długość wodociągu [m]	długość kanalizacji [m]	Nakłady				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2018	597	2593	1 198 035	90 000	209 127	-	1 497 162
2019	802	1626	1 112 100	209 207	435 470	15 000	1 771 777
2020	330	682	406 500	-	455 444	-	861 944
2018-2020	1 729	4 901	2 716 635	299 207	1 100 041	15 000	4 130 883